

ADALET VE TBİ
İh : 10.01.2003
Yıl : 114

10/23 - 520

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA,

Ülkemizin coğrafi konumu, deniz ulaştırmasına elverişlilik yönünden büyük avantajlar sağlamaktadır. 4500 deniz mili sahil şeridimiz bulunmakta, bu sahil şeridine komşu iller ülke nüfusunun büyük bir bölümünü oluşturmaktadır. Ayrıca Türkiye Sanayinin büyük bir bölümü kıyılarıımıza çevre illerde yer almaktadır.

Coğrafi konum avantajımız nedeniyle ithalat ve ihracat yüklerimizin % 90 lık bölümü deniz yoluyla taşınmaktadır. 113 milyon tonu bulan bu yüklerin sadece %30 luk bölümü Türk Bayraklı gemiler tarafından taşınmakta, geri kalan % 70 lik bölüm için yabancı bayraklı gemilere, her yıl 3 milyar doların üzerinde navlun ücreti ödenmektedir.

Dış ticarete % 90 a yakın taşımacılığını deniz yoluyla yapan Türkiye'de kabotaj diye adlandırdığımız dahili deniz taşımacılığının aldığı pay sadece yük taşımacılığında % 3, yolcu taşımacılığında binde 3 tür.

Türk bayraklı gemilerin kullanılamaması nedeniyle, yabancı bayraklı gemilere verilen navlun ücretinin düşürülememesi ve kabotaj taşımacılığında deniz taşımacılığına gereken önemin verilmeyişi ile ülkemizin ekonomik kalkınmasına büyük katkılar sağlayabilecek denizcilik sektörünün yeterince gelişme sağlayamamasının nedenlerinin saptanması amacıyla, Anayasamızın 98 inci ile İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri bir meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Cengiz KAPTANOĞLU
İstanbul Milletvekili
ve 82 Milletvekili

1. Cengiz KAPTANOĞLU- İstanbul Mv.
2. Azmi ATEŞ- İstanbul Mv.
3. Faruk ÇELİK- Bursa Mv.
4. Sabri VARAN- Gümüşhane Mv.
5. Erdoğan ÖZEGEN- Niğde Mv.
6. Fahri KESKİN- Eskişehir Mv.
7. Ünal KACIR- İstanbul Mv.
8. Köksal TOPTAN- Zonguldak Mv.
9. Mehmet Mustafa AÇIKALIN- İstanbul Mv.
10. Reyhan BALANDI- Afyon Mv.
11. Ekrem ERDEM- İstanbul Mv.
12. Zeynep Karahan USLU- İstanbul Mv.
13. Cahit CAN- Sinop Mv.
14. İlhan ALBAYRAK- İstanbul Mv.
15. Süleyman GÜNDÜZ- Sakarya Mv.
16. Niyazi PAKYÜREK- Bursa Mv.
17. Mehmet Beyazıt DENİZOLGUN- İstanbul Mv.
18. Vahit KİLER- Bitlis Mv.
19. Hasan ANGI- Konya Mv.
20. Mustafa BAŞ- İstanbul Mv.
21. Serpil YILDIZ- İzmir Mv.
22. Ayhan Zeynep TEKİN- Adana Mv.
23. İnci Gülser ÖZDEMİR- İstanbul Mv.
24. Kenan ALTUN- Ardahan Mv.
25. Tefik ENSARİ- İzmir Mv.
26. Hasan BİLİR- Karabük Mv.
27. Ali ÖĞÜTEN- Karabük Mv.
28. Faruk ÖZAK- Trabzon Mv.
29. Mustafa CUMUR- Trabzon Mv.
30. Polat TÜRKMEN- Zonguldak Mv.
31. Aydın DUMANOĞLU- Trabzon Mv.
32. Asım AYKAN- Trabzon Mv.
33. Cevdet ERDÖL- Trabzon Mv.
34. İsmail KATMERCİ- İzmir Mv.
35. İlyas ÇAKIR- Rize Mv.
36. Bayram ÖZÇELİK- Burdur Mv.
37. Hanefti MAHÇİÇEK- Kahramanmaraş Mv.
38. İbrahim Reyhan ÖZAL- İstanbul Mv.
39. Mehmet ERDEMİR- Yozgat Mv.
40. Metin YILMAZ- Bolu Mv.
41. İbrahim KÖŞDERE- Çanakkale Mv.
42. Mehmet DANIŞ- Çanakkale Mv.
43. Burhan KUZU- İstanbul Mv.
44. Selami UZUN- Sivas Mv.
45. Hüseyin BESLİ- İstanbul Mv.

46. Fatma ŞAHİN- Gaziantep Mv.
47. Tevfik Ziyaeddin AKBULUT- Tekirdağ Mv.
48. Halide İNCEKARA- İstanbul Mv.
49. Ahmet KAMBUR- Tekirdağ Mv.
50. Mahmut KOÇAK- Afyon Mv.
51. Hacı İbrahim KABARIK- Bartın Mv.
52. Halil AYDOĞAN- Afyon Mv.
53. Sinan ÖZKAN- Kastamonu Mv.
54. Feyzi BERDİBEK- Bingöl Mv.
55. Mehmet Asım KULAK- Bartın Mv.
56. Zeyid ASLAN- Tokat Mv.
57. Abdurrahim AKSOY- Bitlis Mv.
58. Cemal UYSAL- Ordu Mv.
59. Mustafa ATAŞ- İstanbul Mv.
60. Telat KARAPINAR- Ankara Mv.
61. İsmail ERİCEKLİ- Çankırı Mv.
62. Seracettin KARAYAĞIZ- Muş Mv.
63. Zafer HİDİROĞLU- Bursa Mv.
64. Ahmet Faruk ÜNSAL- Adıyaman Mv.
65. Hasan Ali ÇELİK- Sakarya Mv.
66. Mehmet ÇİÇEK- Yozgat Mv.
67. Abdurrahman ANİK- Bingöl Mv.
68. Mehmet ÖZYOL- Adıyaman Mv.
69. Muharrem TOZÇÖKEN- Eskişehir Mv.
70. Sedat KIZILCIKLİ- Bursa Mv.
71. Hüsnü ORDU- Kütahya Mv.
72. Mahmut Uğur ÇETİN- Niğde Mv.
73. Fahrettin POYRAZ- Bilecik Mv.
74. Ali İBİŞ- İstanbul Mv.
75. Mehmet Sayım TEKELİOĞLU- İzmir Mv.
76. Gürsoy EROL- İstanbul Mv.
77. Şükrü ÖNDER- Yalova Mv.
78. Bekir BOZDAĞ- Yozgat Mv.
79. Hasan KARA- Kilis Mv.
80. Murat YILMAZER- Kırıkkale Mv.
81. Ramazan TOPRAK- Aksaray Mv.
82. Fahri KESKİN- Eskişehir Mv.
83. Fatih ARIKAN- Kahramanmaraş Mv.

GEREKÇE

Ülkelerin refahlarını arttırmak için çeşitli kaynakların kullanılması gerekmektedir. Bazı ülkeler, refahlarını sahip oldukları petrol ve diğer kıymetli madenlerden sağlarken, bazı ülkeler teknoloji ve sermaye birikimlerinin sağladığı kaynaklardan yararlanmaktadır.

Ülkemizin ne yazık ki yeterli doğal kaynakları bulunmadığı gibi, teknolojik ve sermaye birikimimizin de rekabeti sağlayacak düzeyde olmayışı ekonomik güçlüklerimizin aşılmasına yol açmaktadır. Ülkemiz, yoğun dış ve iç borç baskısı altında yatırıma, dolayısıyla istihdama yönelik atılımları yapamamaktadır.

Türk Boğazlarına ve büyük bir sahil şeridine sahip olmamıza, dünya deniz ulaştırma hatlarının merkezinde olmamıza rağmen, deniz ulaştırmasından yararlanamamamız denizcilik sektörünün bünyesinde barındırdığı kaynak sağlama potansiyelinin harekete geçirilemeyişi, denizcilik sektörünün dışında ülke ekonomisinin de zararına olmaktadır.

Oysa, deniz ulaştırması, ulaştırma şekillerinin içinde en güvenilir, sınır aşımı olmayan, en çabuk ve en ucuzudur. Deniz ulaştırması, havayoluna göre 22, karayoluna göre 7 ve demiryoluna göre 3.5 kat daha ucuz olup, en az altyapı yatırımına ihtiyaç duymaktadır.

Denizcilik Sektörü genelde, sadece taşımacılığı bünyesinde barındırıyor gibi görünmesine rağmen olağanüstü büyük bir sektördür. Sektör, temel olarak üç bölüme ayrılmaktadır. Bunlar;

- Deniz Ulaştırması
 - Taşımacılık (Deniz Ticaret Filosu)
 - Limancılık
 - Gemi İnşa, Bakım-Onarım
- Deniz Turizmi
 - Kruvaziyer Turizm
 - Yat İşletmeciliği
 - Marina ve Çekek Yerleri İşletmeciliği
 - Yat İnşası
 - Gezinti Tekneleri ve Günübirlik Turizm
 - Su Sporları
 - Dalış Turizmi
- Deniz Kaynakları
 - Balıkçılık
 - Madencilik, Kumculuk, Petrol, Doğalgazdır.

Ayrıca, sektörün ekonomik önemi dışındaki askeri, politik ve stratejik önemi de böyle bir durumun mevcudiyetinde ekonomik sıkıntıların yanı sıra çok daha büyük olumsuz tezahürlere de konu olacaktır. Nitekim, yakın geçmişteki Kıbrıs gerginliği (1963) , Kıbrıs barış hareketi (1974) ve Körfez harbinde (1990) bu olumsuzluklar yaşanmıştır.

Ülkemizde, denizciliğin devlet politikası olarak yeterince benimsenmemesinin nedenlerinin ekonomik, politik, askeri ve stratejik tezahürlerinin önüne geçebilmek ve bir an önce gerekli tedbirlerin alınabilmesi amacıyla denizciliğin kamu ve özel sektör bölümlerinin araştırılarak gerekli tedbirlerin alınabilmesi ve en az Turizm Sektörü kadar ülke ekonomisine katkı sağlayacak denizcilik dinamiklerinin harekete geçirilmek amacıyla, Anayasamızın 98 inci, İktüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca meclis araştırması açılması gerekliliği hasıl olmuştur. Saygılarımızla arz ederiz.